

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 "
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és a
 hónap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Asszerkesztőség kérésre visszadadja
 vagy megöröszöve nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Tanulságok.

A II. országos patronage-kongresszus legfőbb eseménye: Prohászka püspök beszéde volt.

Három szempontot szögezett le, amelyek a patronage-tevékenységnél irányadók. A patronagenak magasabb, felsőbb eredményei, eszközei felülemelkednek az anyagi gondolkodáson és a ki foglalkozik vele, annak lélekkel, temperamentummal kell vele foglalkozni. Mind ezek etikai erők, a melyek az isteni emberszeretetre tanítanak, a melyek nélkül igazi patronage-működést elképzelni sem lehet.

Ez a beszéd váza, ezt fejtegette Székesfehérvár püspöke vaslogikával, gyönyörű ékesszólással. Látni kellett a lelkesedéstől kigyúlt arcokat, hallani a minduntalan meg-megújuló tapsokat, melyek ezt az igazán klasszikus beszédet kísérték, s akkor tudta meg az ember, micsoda nagy hatást lehet elérni a szó hatalmával. Az a heterogén elemekből összeállított gyűlés Prohászka szavainak varázsa alatt állva, eggyé forrott lélekben és gondolatban s a legszebb harmoniában kezdte meg működését.

És mindezt egy apostoli beszéd idézte elő.

Ez az egyik markáns tünete és egy-

uttal tanulsága is a kongresszusnak. Nekünk keresztényeknek megvan mindenütt a minket joggal megillető első, irányító helyünk, csak a megfelelő embert kell oda állítanunk és el kell foglalnunk azt a helyet.

A másik markáns tünetet és tanulságot a szabadkőműves páholy szolgáltatja. Nem tetszett az a szép egyetértés, a mellyel a naggyűlés a maga munkálkodásait megkezdte. A püspök ellen fel kellett vonulnia a szabadkőművesnek, a szeretet ellen a diszharmonianak.

Már a délelőtti ünnepélyes megnyitáson szájról-szájra járt a hír, hogy szabadkőművesek öreg ágyuval fogják megostromolni a katolikus Patronázst. Sajnos, hogy erre a szégyelni való munkára névleges katolikus embert tudtak fogni: Szivák Imrét, a budapesti ügyvédi kamara szabadkőműves elnökét. Ez az ember jól betanult, hangzatos és hatásokra készített beszéddel izgatott a vallás tevékenysége ellen a patronage terén. Ferditésektől sem riadt vissza. Bár irni-olvasni tudó ember léte tudhatta a kongresszus irataiból, hogy Budapesten a katolikus és a protestáns Patronage-Egyesületek a legszebb testvéri egyetértésben működnek nemcsak egymás mellett, hanem egymással karöltve is, mégis

azt merre állítani Szivák, hogy a vallási alapon működő patronage-egyesületek — felekezeti gyűlöletet szítanak. Még élénk emlékezetben van a gyermekvédő liga szabadkőműves égisz alatt rendezett sorsjátékának országos botránya, de azért Szivák a hitvallásos patronageok ügykezelésével szemben merre gyanakvólag föl- említeni az állami ellenőrzést. Szóval a régi recipét követte: calu moriam audacter — s a testvérek tapsoltak hozzá.

Ekkor történt az, amit nem várt senki: azonnal Szivák után felszólt dr. Oberschall Pál jogtanár s végtelenül finom éllel, de kiméletlen igazsággal szét- szedte Szivák minden tudományát. A téves állításukat való értékükre korigálta ki, a hangulatos frázisok ürességét frap- páns rövidséggel konstataálta, a támadá- sokat temperamentumosan, huszárosan visszaverte. Rámutatott, hogy Szivák fel- szólalása semmire sem jó, csak az Érisz almáját akarja a szépen megindult tanács- kozásba beledobni. A kongresszus, melyet rendkívül kellemetlenül érintett Szivák izetlenkedése, olyan lelkes tapsokkal tün- tetett Oberschall minden szava után, a minőket ritkán hallanak az Akadémia öreg falai. Ezen a lelkesedésen érezni lehetett, hogy nem volt megrendelve s hogy a szivekből fakadt. Joggal oktatta

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A mindenki embere.

Emberek, akik tudhattak róla, azt állították — és én el is hiszem — hogy tizenkilencéves korában keserves sirásra fakadt, mert öreganyja nem engedte meg neki, hogy kanálával etetgesse őt, s negyedéletes korában félholtan húzták ki egy vízzel telt csöbörből, melybe azért mászott, hogy egy békát megtanítsa uszni.

Két évvel később súlyos sebesülést szenvedett a bal szemén, miközben a macskát ki- oktatta, miképp hordja fiókait anélkül, hogy azoknak fájdalmat okozzon; körülbelül ugyan- akkor veszedelmesen megszurta egy méh, melyet egy virágról, melyben nézete szerint csak idejét pocsékolta, átvitt egy másikra, mely gazdagabb volt mézben.

A vágya mindig az volt, hogy másokon segítsen. Egész délelőttöket tudott eltölteni avval, hogy korosabb tyukoknak megmagya- rázta, miképp kell kikeltetniük tojásaikat, s dél- utánonként, ahelyett hogy elment volna málnát szedni, otthon maradt, hogy kedves mó- kusának diókat törjön fel. Még nem volt hét- éves, mikor anyjával már a gyermeknevelés-

ről vitakozott, s atyját korholta a mód miatt, amelyen ez nevelte.

Mikor még maga is gyermek volt, legna- gyobb gyönyörűséget abban találta, hogy más gyermekeket örzött — ezek persze ke- vésebbé voltak elragadtatva az örzéstől. Ezt a fárasztó kötelességet egészen önként vállalta magára, anélkül, hogy hálára vagy jutalomra számított volna. Az, hogy a gyermekek idősebbek vagy fiatalabbak, erősebbek vagy gyengébbek voltak e nála, közönyös volt előtte. Bárhol és bármikor találkozott velük, őrizte őket. Egy- szer valami iskolai ünnepség alkalmával az erdő egy tavoli zugából fájdalmas jajveszéke- lés hallatszott; mikor utánajártak a dolognak, őt találták meg. Hasmánt feküdt a gyepen s egyik unokatestvére, aki kétszerte akkora és kétszerte is súlyosabb volt, mint ő, rajta térdelt és alaposan ütlegelte. A tanító kiszaba- ditotta és ezt kérdezte tőle:

— Miért nem maradsz a kicsiny fiúk közt? Mi dolgozol ezzel?

— Kérem, sir — volt a válasz — csak őriztem!

Bizonyára Noé apánkat is őrizte volna, ha elcsipte volna valahol.

Jóindulatu legényke volt, s az iskolában mindig megengedte az egész osztálynak, hogy a feladat megoldását a maga palatáblájáról

írja le — sőt társait egyenesen felszóltotta erre. Szó sincs róla, szándéka nemes volt, de mivel feleletei következetesen hajmeresztők voltak, az eredmény csak bajt zudított tanít- ványaira, akik fiatalos felületességgel teljesen figyelmen kívül hagyták vezérlő szándékát s csupán a végeredményt mérlegelték, miért is az iskolán kívül rendszerint meglesték és el- agyabugyálták.

Minden tettejét mások oktatására for- ditotta, miközben teljesen figyelmen kívül hagyta a maga érdekeit. Éretlen ifjakat hívott meg a szobájába s órákat adott nekik a boxo- lásból.

— Most próbáljátok meg és vágjatok az orromra — szóló ilyenkor, védelmi állásban felállva előttük. — Ne féljete, hanem üsetek, amennyire csak tudtok!

Amazok megtették, s mihelyt ő kissé fel- ocsudott meglepetéséből és némileg elállította a vérzést, nyomban megmagyarázta nekik, hogy hibásan csinálták, s hogy ő könnyen kivéd- hette volna az ütést, ha szabályszerűen ütöttek volna.

Golfjáték közben kétszer megbénult egy- egy hétre, mert egy kezdőnek megmutatta, miképp kell bajtani. Megtörtént, hogy egy vi- haros tengeri ut alkalmával felrohant a hajó- bidra s közölte a kapitánnyal, hogy ép az

KOCHI

TESTVÉREK

NAGYVÁRAD, Bémer-tér.

Olcsó szabott árak!

Telefon sz. 732.

Elsőrangú mérték-osztály, előnyös ruha-bérlés. Angol szövetek méterenkénti eladása. Rendelészzerű munkával elkészített férfi-, fiu- és gyermekruha különlegességek

Óriási választék. Minták és öltözködési almanach ingyen.

Oberschall Szivákot, hogy «a szeretet nevében gyűltünk össze, váljunk is el szeretettel.»

A páholyból felvontatott öreg ágyu visszafelé sült el. A rögtönzött válasz egyszerre a keresztény irány hivatkozott ismét a kongresszus urává s Szivákék megszégyenülve — hallgattak. Okosabbat nem is tehettek. Máskor is meg kellett már tenniük, hogy nagyhangú kirohanásaikra választ kaptak s el kellett hallgatniok. Arany János is megírta már a nagy zugással repülő, oktalan cserebogárról, hogy:

... neki megy a falnak,
Nagyot koppan akkor, aztán elhallgat.

Nekünk pedig készen fekszik a második tanulság: nem kell lenyelni az okvetellenkedő támadást, hanem föl kell venni a harcot. Velünk az igazság s az igazságé a győzelem.

A politikai válság.

A kormány tagjai ma délelőtt fél tizenegy órákor tanácskozássra gyűltek egybe Kossuth Ferenc lakásán. Politikai körökben az a felfogás nyilvánul, hogy a mai minisztertanács minden irányban döntő határozatokat hoz és tiszta helyzetet teremt. A »Pester Lloyd« azt írja, hogy a minisztertanács határozatai az országot tények elé fogják állítani.

Ezek a tények a következők lehetnek:

A Wekerle-kormány bizonyos személyi változással helyén marad, hogy a paktumot végrehajtsa, illetve a választói reformot megvalósítsa. Ez csak úgy lehetséges, ha a bankkérdés kikapcsolatik és a Justh-csoport a függetlenségi pártból kiszorítottatik. De beállhat az az eset is, hogy a kormány tagjai belátják, hogy a nemzet követeléseinek teljesítése nélkül lehetetlen nyugodt kormányzást létesíteni. Ebben az esetben a minisztertanács azt fogja ha-

tározni, hogy a kormány adja be lemondását anélkül, hogy a kibontakozásra nézve a koronának javaslatokat tenne.

Az ország tehát ismét súlyos válság előtt áll. A politikai láthatáron ismét a nemzet és a korona közötti konfliktus veszélyeit látják.

A politikai klubokban tegnap este az a hír volt elterjedve, hogy Kossuth és Wekerle megegyeztek. Erre a hírre a tőzsdén az értékpapírok árfolyama emelkedett. Így például a hitelrészvények 6 koronával emelkedett. Azt is beszélték, hogy Holló ott hagyta Justhot, aki kevés számú hívével ellenzékbe fog meenni. Ezeknek a híreknek nincs pozitív alapjuk, de a legközelebbi napok még nagy meglepetéseket fognak hozni a politikában.

Hírek a minisztertanácsról.

A minisztertanács ma délelőtt tíz órákor ült össze Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter lakásán. Az eredeti meghívó tizenegy órára szólt, tegnap este azonban telefon útján értesítették a minisztereket, hogy a tanácskozást már tíz órákor megkezdik. A minisztertanács előtt Sztéryni József kereskedelmi államtitkár látogatta meg Kossuth Ferencet, aki ma hagyta el először az ágyat. Azután egymásután érkeztek a miniszterek, csak gróf Andrássy belügyminiszter hiányzott. Gróf Andrássy ugyanis Tiszadobról automobilon indult a fővárosba, azonban a tanácskozás megkezdéséig nem érkezett. Így a minisztertanács, amelyen Márffy Albin miniszterelnökségi államtitkár vezette a jegyzőkönyvet, gróf Andrássy Gyula nélkül kezdődött.

A kiszivárgó hírek szerint a válságból való kibontakozás három főmerült tervének összeegyeztetése igen nagy nehézségekkel jár. Ugy hiszik, hogy gróf Andrássy Gyula távolmaradása nem technikai okok miatt történt, hanem a belügyminiszter ezzel is dokumentálni akarja, hogy nem helyesli sem a Kossuth-féle megoldást, még kevésbé a függetlenségi párt harcos cso-

portjának követelését. Azonban a Kossuth-féle tervvel szemben nem helyezkedik mereven ellenző álláspontra, hanem, bár személyében visszavonul a kormánytól, pártjával együtt megmarad a koalícióban. Belügyminiszter ebben az esetben Návay Lajos, a képviselőház alelnöke lenne, míg Darányi helyett függetlenségi politikust hívnának földművelésügyi miniszternek. A kormány többi tagjai megmaradnának, csak Günther Antal helyébe kerülne más függetlenségi az igazságügyi miniszteri székbe.

A minisztertanácsot déli tizenkét órákor negyedórára félbeszakították. Ebben az időben az a hír terjedt el, hogy gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma délben a vasuton érkezik Budapestre.

A délutáni tanács.

A minisztertanács délután 2 óráig tartott. Andrássy Gyula az eddigi tanácskozáson nem vett részt, mert sógoranjét baleset érte. Délután 4 órákor tovább folytatták a tanácskozást melyen már Andrássy is jelen volt. A délutáni tanácskozás 7 óráig tartott, azonban még mindig nem fejezték be, mert hetfőn újra ülészní fognak.

Az eddigi minisztertanácsról Sztéryni József azt mondta, hogy azon csak folyóügyeket tárgyaltak. Wekerle Sándor pedig kijelentette, hogy annyi folyóügy vár letárgyalásra, hogy a politikai helyzettel egyáltalán nem foglalkozhatunk s ezt a hétfői tanácskozásra kellett halasztani. Különös, hogy eme kijelentésekkel szemben a hivatalos kommuniké azt jelenti, hogy a délutáni tanácskozás tárgya az aktuális politikai helyzet volt.

Dr. Molnár Ákos beszámolója. Székelyhidi tudósítónk jelenti, hogy dr. Molnár Ákos a székelyhidi kerület képviselője tegnap Székelyhidra érkezett. A képviselő ma délután 4 órákor beszámolót fog tartani a választók előtt. A beszámoló a székelyhidi fürdőhelységében lesz megtartva.

ímént »világosságot látott két mértföldnyire balról«. Ha pedig omnibuszon utazik, rendszerint a kocsis mellett ül s figyelmezteti azt az utjába eső akadályokra.

En is omnibuszon kösitem vele személyes ismeretséget. Két hölgy mögött ültem, mikor lejött a kalauz, hogy beszédjék a menetdíjat. Az egyik hölgy egy sixpence-darabot nyújtott át neki s jegyet kért a Piccadilly-cirkuszig — ami két pencebe kerül.

— Nem — szólt barátnőjéhez a másik hölgy, miközben egy shillinget adott át a kalauznak — én hat pencevel tartozom neked, te négyet adsz nekem vissza s én mindkettőnkért fizetek.

A kalauz átvette a shillinget, kilyukasztott két darab kétpencés menetjegyet, s megkísérelte tisztába jönni az ügyvel.

— Helyes — szólt az a hölgy, aki utoljára szólt — adjon a barátnőmnek négy pencét.

A kalauz úgy tett.

— Te most ideadod nekem ezt a négy pencét — folytatta a hölgy barátnőjéhez fordulva.

Amaz megtette.

— Es ön — fordult most a hölgy a kalauzhoz — nyolc pencét ad nekem, akkor rendben lesz minden.

A kalauz kissé gyanakodva leolvasta a nyolc pencét — a sixpencést, melyet az első hölgytől kapott, azután egy egypenny- és két-penny-darabot a maga erszényéből — s tovább ment, miközben olyasvalamit dörmögött, hogy a gyorsstárolás nem tartozik a kötelességei közé.

— Most — szólt az idősebb hölgy a fiatalabbhoz — én tartozom neked egy shillinggel.

Már betejeztetnek hittem az ügyet, mikor a szemközti ülésről hirtelen telpattant egy rózsásarcu ur s dörgő hangon elkiáltotta magát:

— Hé, kalauz! Ön négy pencevel megcsalta ezeket a hölgyeket!

— Ki csalta meg őket? — felelt boszusan a kalauz a lépcsők magaslátáról. — A jegy ára két pence.

— Kétszer két pence még mindig nem nyolc pence — válaszolt a rózsás arcu ur mérgesen. Azután odafordult az első hölgyhöz:

— Mennyit adott ön a fickónak, miss?

— Én hat pencét adtam neki — szólt a hölgy, erszénye tartalmát vizsgálgatva. — Aztán nekem adtam négy pencét, ugyebár? — kérdezte barátnőjéhez fordulva.

— Ebből drága vásár lesz — szólt egy munkáskülsőjű férfi, aki mögötte állt.

— Oh, az lehetetlen, drágám — válaszolt a másik hölgy — én már kezdetől fogva hat pencevel tartoztam neked.

— De mégis! — erősködött az első hölgy.

— Ön egy shillinget adott nekem — szólt a kalauz, aki visszatért, s most ujjával vadaszkodva rábökött az idősebb hölgyre.

A hölgy igent intett.

— És én egy sixpencét és két penny-t adtam önnek, nemde?

A hölgy ezt is beismerte.

— Ennek a hölgynek — szólt a kalauz, rámutatva a fiatalabb hölgyre — négy pencét adtam. Igen, vagy nem?

— Azt, amit nekem adtam, drágám; ugyebár emlékszel? — jegyezte meg a fiatalabb hölgy.

— Vigyen el engem az ördög, ha nem én vagyok becsapva a négy pence erejéig! — kiáltott fel a kalauz.

— De — szólt a rózsás ur — a másik hölgy hat pencét adott önnek.

— Amit átadtam ennek a hölgynek — szólt a kalauz, vadaszkodó ujját megint ráirányítva az idősebbre. — Ha tetszik, megvizsgálhatja a táskámat. Egyetlen sixpencés sincs nálam.

Időközben valamennyien elfeledték, hogy

Értesítés.

Van szerencsénk értesíteni szives pártfogóinkat, hogy szeptember hó elsejétől angol uri szabó tűzletünket Szent János-utca 1. sz. a. megnyitjuk

Szives pártfogást kérünk

Kiss és Társa angol uriszabók Nagyváradon.

Építik a jádvolgyi villamosművet.

Már több ízben részletesen megemlékeztünk arról a nagyszabású tervről, hogy gróf Korniss Károly a Jádpaták vizének felhasználásával hatalmas méretű villamos központot szándékozik a Jádvolgyön létesíteni, mely Nagyvárad egész áramszükségletét, a köz- és magánvilágítást is beleértve, ellátná s azonkívül a megye keleti részén meglévő és ezután keletkező ipartelepeknek szolgáltatná a villamos energiát. Mint értesülünk, a nagymű építését a jövő héten már megkezdik. A tervezés nagy munkáját dr. Hoór Mór egyetemi tanár országos hírű szaktekintély végezte és Steller Antal szintén kiváló szakférfiu vezeti az építkezést. A munkásbarakok építését már korábban elkezdték. A nagy villamos központ építése Nagyváradra is kiváló fontossággal bír. A gróf Korniss Károly által beadott szerződést, amely a város részére az áramszolgáltatást biztosítaná, tárgyalták is, de az utóbbi időben már nem esik róla szó, pedig a szakemberek szerint a jádvolgyi telep villamos energiájának biztosítása Nagyvárad város részére, évenként 80000 korona hasznót jelentene. Ez olyan összeg, amelyet egyetlen érdekelt fél kedvéért sem szabad elszalasztania a városnak. Elvárjuk a városi tanácstól, hogy végrevalahára vegyék elő a szerződést s komolyan tárgyaljanak felette és ha biztos a város előnye a szerződés megkötéséből, ne halogassák tovább a kérdést s különösen ne legyen irányadó a kérdés megoldásánál valamely konkurrens vállalat érdeke, hanem egyedül Nagyvárad városának érdeke legyen a polgármester és a tanács szemel előtt.

Visszaélés Korda Andor nevével.

Érdekes és nagyszabású család ügyben vezet most vizsgálatot a budapesti államrendőrség. A vizsgálat szálai Bibarmegyébe is lenyulnak, de nagyon valószínű, hogy az egész országot behálózzák. Egy nagyszabású szélhámosságról van szó, melynek intézője egy állítólagos újságíró, aki előfizetési nyugtákkal járka és akit csak lehet megpumpol.

Az esetről budapesti tudósításunk a következő:

A budapesti államrendőrséghez több oldalról érkezett feljelentés, hogy egy újságíró, aki magát a *Közgazdasági Figyelő* munkatársának mondja, előfizetési nyugtákat hord és akit csak tud, arra kapacitál, hogy fizessenek elő a lapra, melynek előfizetési nyugtáját a pénz ellenében nyomban ki is adja. A nyugta alá Korda Andor a magyarországi kerület képviselőjének a neve van írva. A képviselő nevére látára többen minden kétség nélkül fizettek elő a lapra. Voltak azonban olyanok, akik utána jártak a dolognak és megtudták, hogy szélhámosságról van szó.

Korda Andor képviselő az államrendőrség útján szerzett tudomást s ennek alapján feljelentést is tett az illető szélhámos ellen. Korda Andor különben később magán uton is rájött a szélhámosságra.

A villamos baleset után Korda Magyarországra utazott, ahol betegsége alatt július elején a Budapesti Egyesült Villamos részvénytársaságtól egy előfizetési nyugtat kapott. A nyugtán Korda Andor képviselő, mint a *Közgazdasági Figyelő* felelősszerkesztője volt aláírva. A villamos részvénytársaság egy levelet is mellékel, melyben kérdést intéznek Kordához, hogy vajjon ő e a nyugta aláírt felelős szerkesztő. Egyidejűleg tudatja a részvénytársaság, hogy a legnagyobb sajnálatára ezidőszereint nem fizethet elő a lapra.

Korda Andor a levelet a legnagyobb meglepetéssel vette tudomásul, annál is inkább, mert a *Közgazdasági Figyelő* c. lap létezéséről még egyáltalán tudomása sem volt. A levélre

azonnal megadta Korda a felvilágosító választ, egyszersmind elküldte a szokásos aláírását is, összehasonlítás végett, mellyel igazolki kívánta, hogy nem ő írta alá a kérdéses nyugtat.

A budapesti állami rendőrség az ügyet a magyarországi járásbírószághoz küldte le, hogy Kordát hallgassák ki. Korda kihallgatása alkalmával a fentieket mondta el. A kihallgatás alapján az államrendőrség most már nagy apparátussal folytatja a nyomozást s nagyon valószínű, hogy rövid idő alatt megkerül a szélhámós újságíró, aki már azóta ki tudja hány embert csapott be Korda Andor nevével.

Az eddigi nyomozás adatai mind arra engednek következtetni, hogy a szélhámós állítólagos újságíró Nagyváradra való egyén, aki az újságírói címet csak felvette, de tényleg foglalkozás nélküli fiátalemler, aki szélhámossággal tartja fenn magát.

UJDONSÁGOK.

Mária nevenapja.

A Boldogságos Szűznek Jézus Krisztus édesanyjának névünnepepét ülik ma világszerte a katolikusok milliói forró hálával eltelten keresi fel e napon a hívők serege a Boldogságos Szűz tiszteletére emelt kegyhelyeket. Az egyház mindazon hívőknek, kik e napon áhitatos s tiszta szívvel járulnak az ur asztalához, teljes bucsut engedélyezett. Ma, Szűz Mária nevenapján, az összes katolikus templomokban ünnepléses szentmisék és prédikációk lesznek.

A szomszéd Körös-Tarjánban bucsu van, ez alkalomból a szent misét dr. Karácsonyi János prépost kanonok, a szent beszédet Hágen Ferenc hittanár tartja.

* **Személyi hir.** Glac Antal főispán tegnap hazaérkezett Nagyváradra.

mit tettek, s ellentmondtak maguknak és egymásnak. A rózsás férfi magára vállalta, hogy rendet tetem avval az eredménynyel, hogy még mielőtt a Piccadilly-cirkuszhoz értek, hárvim utat avval fenyegetőzött, hogy a kalauz gorombáskodásért fel fogja jelenteni. A kalauz rendőrt hívott s felíratta a két hölgy nevét és lakóciímét, hogy a négy pencért beperelhesse őket (le akarták fizetni az összeget, de a rózsás férfi nem engedte); a fiatalabb hölgy meg volt róla győződve, hogy az idősebb meg akarta őt csalni, mire ez keservesen sirni kezdett.

A rózsás férfi és én együtt maradtunk a kocsiban a Charing Cross-pályaudvarig. A jegyváltásnál kiderült, hogy egy külvárosba törekszünk, mire ismét együtt utaztunk. Az egész uton ama bizonyos négy pencérről beszélt.

Lakásomhoz érve, kezét fogtunk, s ő kifejezte azon való örömet, hogy közeli szomszédok vagyunk. Hogy mi vonzotta őt hozzám, azt nem tudtam megérteni, mert ő alaposan untatott engem, s épen nem lehetne rám fogni, hogy a négypencés ügyben az ő pártját fogtam volna. Később megtudtam, hogy mindenkivel el volt ragadtatva, aki nem sértette meg nyilvánosan.

Három nappal később bejelentetlenül be-

toppant dolgozószobámba, mintha testi-lelki barátom volna s bocsánatot kért, amiért már előbb nem látogatott meg, amit szívesen megbocsátottam neki.

— Utközben találkoztam a levélhordóval — szölt átnyujtva egy kékborítékos levelet — s ő ezt adta át nekem az ön részére.

Megnéztem. Lató volt, mely a vízdíj lefizetését sürgette.

— Ez ellen tenni kell valamit — szölt — Ezek vízdíjat követelnek szeptember 29-ig. Ön nem köteles ezt megfizetni júniusban.

Én olyastélel válaszoltam neki, hogy a vízdíjat meg kell fizetni s hogy nekem egészen mindegy, júniusban fizetem-e vagy szeptemberben.

— Oh, dehogy! — felelt ő. — Itt az elvről van szó. Miért fizessen ön olyan vízért, melyet még nem is használt? Mi jogon követelnek öntől olyat, amivel nem tartozik?

Ügyes szónok volt s én elég nagy számár voltam meghallgatni. Félőrai érvelés után meggyőződtem arról, hogy a kérdés kapcsolatban van az elidegeníthetetlen emberi jogokkal s hogy én méltatlan vagyok az őseim által vérell kiküzdött előjogokra, ha szeptember helyett már júniusban lefizetek 14 shillinget és 10 pincét.

Azt mondta továbbá, hogy a társaság

inogni éri maga alatt a talajt s ösztönszerűre leültem és sértő levelet írtam az elnökgazgatónak.

A titkár azt felelte, hogy tekintettel különös magamtartására kénytelen az ügyet vitás ügynek tekinteni, s reményli, hogy találkozik ügyvédet, akl hajlandó lesz képviselőmet elvállalni.

Mikor ezt a levelet megmutattam neki, el volt ragadtatva.

— Adja ide — szölt zsebre dugva az irást — s hagyja rám a dolgot. Majd én megtanítom őket!

S én rája hagytam. Egyetlen mentségem, hogy akkorjában egy ugynevezett vidám drámán dolgoztam. A darab azt a kevés kis ész, amim volt, valószínűleg egészen felszivta magába.

A rendőrbíró ítélete lehütötte tüzetem, ellenben még jobban feltűzelte őt. A rendőrbírák — mondta — zavarosfejű vén kandurok. Ez bírónak való ügy.

A bíró barátságos öreg ur volt, s azt mondta, hogy tekintettel a társasági szerződés záradékának kissé zavaros szövegezésére, nem ítélt meg a társaságnak a költségeket, úgy, hogy ötven fontnál valamivel kisebb összeggel megmenekültem — beleszámítva az eredeti 14 shilling 10 pencét.

Téli szükségletek fedezésére

a legolcsóbb bevásárlási forrás

Mezey János és Társa

fűszer és csemege üzlete

NAGYVÁRAD,
Szt. László-tér, Takarékpénztár épület.
Telefon: 249. Telefon: 249.

*** 35 éves találkozó.** Érdekes összejövetel lesz ma Nagyváradon. Akik 1874-ben a nagyvárad premontrai főgimnásiumban érettségi vizsgálatot tettek, most, 35 év után találkoznak. Az érdekes találkozóra a volt iskola-társak közül a következők jöttek össze: Dr. Békeffy Gyula ügyvéd Szabadba, Buhl Emil kir. p. és táv. tanácsos Nagyvárad, Czajlik Alajos bel. min. oszt. tanácsos Budapest, Fuszek Lajos ker. ip. kam. hivatalnok Nagyvárad, Fülöp Bódog p. ü. tanácsos, p. ü. igazgató Alsó-Kubin, Fülöp Lajos tan. ker. főigazg. tollnok Nagyvárad, Gróh Ferenc r. kath. prépost-plébános Debrecen, dr. Kepes Gyula ügyvéd Budapest, dr. Kiss Dóme ügyvéd Nagyvárad, bilkei Kovordáyi Iános főmérnök Körösbánya, Lopussny Gyula sz. József int. igazg. Nagyvárad, Makray Aurél kir. p. és táv. főtiszt Budapest, Mann Ferenc (Tivadar) kjsz. B.-Szt.-András, Márkus József író és laptulajdonos Budapest, Réti (Ramesics) Sándor püspöki urad. számtartó Vasad-Kupóc, Siket Traján kir. p. és táv. igazgató Nagyvárad, Szatmáry Mór orsz. gyűl. képviselő Budapest, Sztroiny Román kir. főbányatanácsos államvasgyári főfelügyelő Diósgyőr, dr. Szabó György ügyvéd Belényes, Szviderka Sándor kir. törvényszéki irodatiszt Besztercebánya, Weiser Sándor kir. p. és táv. felügyelő Budapest. A régi iskolatársak tegnap a Pannónia kávéházban ösmerkedési estélyen jöttek össze, ahol a fehér asztal mellett felelevenítették a régi, kedves idők reminiscenciáit. Ma, vasárnap reggel 8 órakor a Szent László templomban ünnepélyes szentmisét és Te Deumot hallgatnak, amelyet Gróh Ferenc prépost-kanonok végez. Ezután tisztelegnek a premontrai rendnél. Délben a Fekete Sasban társas ebéd lesz s holnap, hetfőn pedig kirándulnak Révre, a Zichy-barlanghoz. A találkozóra meghívták a premontrai rend házlónőket s a gimnázium igazgatóját Novotny S. Alfonzot s a rend több tagját, valamint a még életben levő két volt tanárukat: Zubriczky Flórist és Agáczy Norbert nyugalomba vonult rendtagokat.

Barátságunk ezek után némiképp csökkent, de mivel ugyanabban a távoli külvárosban lakunk, lehetetlen volt néha-néha nem látnom őt, vagy nem hallanom felőle.

Különösen társas összejövetelek alkalmával tűntette ki magát s ilyen alkalmakkor leginkább akkor kellett tőle félni, ha jókedvében volt. Egyetlen emberi lény nem fáradozott annyit a mások mulattatása érdekében, és senki sem idézett elő akkora köznyomort.

Önmagát, igaz, sohasem kímélte. Mindig kész volt öreg hölgyeket kikísérni a pályaudvarra s nem távozott onnan elelőbb, míg őket bele nem tuszkolta a helytelen vonatba. Buzgón játszott »vadállatosdi« t a gyermekekkel s annyira megrémítette őket, hogy éjszakákon át nem tudtak aludni.

Ha csupán a szándék jött tekintetbe, akkor a világ legérdekesebb embere volt. Soha betegét meg nem látogatott anélkül, hogy zsebében nyalánkságot ne hozott volna neki. Az csak nem az ő hibája volt, hogy a beteg állapota ettől válságosra fordult!

Kizárólag a maga költségén kirándulásokat rendezett a tengeren tengeri betegsége hajló vendégekkel s azok későbbi szenvedését hajlandó volt hálátlanságnak minősíteni.

Szenvedélyes házasságszerző is volt. Egy

*** A szekularizáció és a vármegye.** Biharvármegye, törvényhatósági bizottságának első szakosztálya mint állandó választmány, tegnap tartotta meg előkészítő ülését, a megyeháza kistermében. Az ülésen Pally Lajos elnökölte alatt jelen voltak: Fetser Antal, Örley György, Markovits Károly, Wallner Odön dr., Ertsey Péter dr., Baranyi András, Keszthelyi Zoltán, Varró Domokos, Balogh János, Telegdy József, Balogh Elemér és Vargha Ákos. Az ülésen a közgyűlés elé kerülő ügyeket tárgyalták, ezek között azonban egyedül a szekularizációra vonatkozó hajdumegyei átirat elé tekintettel nagyobb érdeklődéssel kelt. Az átiratot Keszthelyi Zoltán megyei főjegyző ismertette s javasolta a napirendre térést. A főjegyző javaslatát minden indokolás nélkül elfogadta a szakosztály és a felett a napirendre térést mondta ki határozati javaslatul.

*** Elégett cséplőgép.** Beéli tudósítónk telefonálja, hogy *Taquadómedgyesen* tegnap gondatlanság folytán egy cséplőgép teljesen elégett. *Jankó* Mihály gazdaságában tegnap délben a cséplőgép közelében Tomucz János cséplőmunkás tüzet rakott, hogy magának ebédet főzzön. Főzés után Tomucz a tüzet elfelejtette eloltani s így a tűz a cséplőgépbe kapott, melynek száraz alkatrészeit oly gyorsan hamvasztotta el, hogy mentésről szó sem lehetett. Tomuczot letartóztatták és átadták a tenkei járásbírósnak.

*** Vérhasjárvány Beznnya.** A beznyei vérhasjárvány ismét nagyobb mérvet kezd ölteni. A már-már szűnő féiben lévő betegség most a község brátkai részéből áthúzódott a báródi részre is és itt is egymásután szedi áldozatait. A veszedelmes betegség terjedésének megakadályozására hiába foganatosítják a legszigorubb intézkedéseket, a néppel nem tudnak semmire sem menni. Az éretlen gyümölcsöt és a félig sült kukoricát ép úgy eszik most is, mint eddig. Dr. Wallner Odön járványorvos szakadatlanul munkában van, betegből beteghez jár, hogy megtegye a kellő intézke-

zben oly kitűnően rendezte az esküvőt, hogy a menyasszony háromnegyed órával korábban érkezett az oltár elé a vőlegénynél — ami megkeserítette azt a napot, mely kizárólag a boldogságnak volt szentelve. Más alkalommal megfélekedezte a papról. Be kell azonban ismerni, hogy mindig készségesen beismerte hibás voltát!

Temetések alkalmával szintén remekelt. A lesújtott rokonoknak bebizonyította, hogy a drága elhunyt halála csak előnyös az összes érdekelt felekre, hogy a halott csakugyan halott, s kifejezte abbéli reményét, hogy az elhunyt hamarosan viszont fogják látni.

Életének legnagyobb gyönyörűsége mégis az volt, ha beleavatkozhatott mások családi perpatvarába. Mértföldnyi kerületben egyetlen házi visszály sem volt teljes nélküle. Mindig mint közbenjáró kezdte s mint a vádló koronatanuja végezte — a bíró előtt.

Ha újságíró vagy politikus lett volna, akkor az a csodálatraméltó képessége, melylyel a mások ügyét a magáévá tette, kivívta volna neki a közbecsülést. A tévedése mindenesetre abban állt, hogy ezt a képességét az elméletből belevitte a gyakorlatba.

Jerome K. Jerome.

déseket. Mint értesülünk, a beznyei g. katolikus lelkész *Klontók* János szintén megkapta a betegséget és már egy hét óta fekszik. A járványorvos Klin ók lakásán tartózkodik és így könnyen megtörténhetett, hogy valamelyik betegől Klontók házába is behurcolták a betegség bacillusait.

*** Segédjegyzőválasztás Beőiben.** A beőli közjegyzőségben rendszeresített segédjegyzői állásra tegnap tartották meg a választást, mely alkalommal egyhangulag *Hégyesi* Sándort választották meg.

*** Marólugott ivott a felesége miatt.** Belényesi tudósítónk telefonálja, hogy ott tegnap kegyetlen módon akart véget vetni életének egy gyümölcskereskedő a felesége miatt *Király* Gábor belényesi gyümölcskereskedő már régebb idő óta rossz viszonyban él feleségével. E rossz viszonynak pedig *Királyné* volt az oka, emiatt *Király* nem egyszer hangoztatta, hogy öngyilkossá lesz. Tegnap előtt este *Király* a gyümölcsraktárba ment és ott marólugott ivott. *Király* cselekedetét csak tegnap reggel vették észre, amikor nyomban értesítették a történetről a hatóságot, mely beállította *Királyt* a belényesi kórházba, ahol nyomban gyomormosást alkalmaztak nála. Felépüléséhez kevés remény van.

*** Választások a jogakadémián.** A nagyvárad jogakadémia ifjusága már készül a szokásos választásokra, amelyek ezuttal, amint az eddigi eredmény előre veti fényét békés mederben, minden nagyobb választási harc nélkül fognak végbe menni. — Ennek pedig az az oka, mert a jogakadémia ifjusága olyan jelöltet talált, aki mindnyájuk meglegedését és tetszését kiérdemelte már eddigi működésével is. Az ifjuságnak ez a vezére *Véssey* Kálmán, a nagyvárad aranyifjuságnak közismert és szimpatikus tagja, akinek a tehetsége és az energiája hivatva van arra, hogy a jogakadémián új életet teremtsen. Programbeszédjét f. hó 15 én tartja. A jogakadémia ifjusága, mely őt a 23-án megtartandó választáson az Olvasó kör elnöki székebe emeli, hivatott és alkalmas vezetőt nyerni benne.

*** A jövő évi virilisek névjegyzőke.** Nagyvárad város igazoló választmánya holnap hetfőn délután ülést tart, amelyen az 1910. év legtöbb adót fizetők névjegyzékét állítják össze. Akik adójuk kétszeres számítását óhajtják, vagy irásban jelentik be ezen igényüket, vagy az igazoló választmány ülésén szóval terjeszthetik elő kérelmüket. Az irásban való jelentkezés határideje már lejárt s a következők kérték adójuk kétszeres számítását: *Moskovits* Miksa mérnök, dr. *Löblé* László, dr. *Moskovits* József, dr. *Munk* Béla, dr. *Várnai* Ferenc, *Breider* Ármin, *Harmathy* Károly, dr. *Adorján* Ármin, *Ince* Lipót, dr. *Bárdos* Imre, dr. *Friedländer* Samu, dr. *Hoványi* Gyula, dr. *Schweiger* Ede, dr. *Gyémánt* Jenő, *Huzella* Gyula, *Frankó* Endre, dr. *Hoványi* Géza, *Fleischhacker* Gyula és *Aufrecht* Mór.

*** Halálozás.** Ösziate részvétellel értesülünk egy derék derecskei polgárnak: id. *Krisztik* Károlynak haláláról. Az elhunyt köztisztviselő állott férfiú 71 éves korában bekövetke-

Iskolai idény

Telefon 130.

Telefon 130.

beáltával felhívom szives figyelmét a m. t. vevőközönségnek, **harisnya, esőernyő női és gyermek kalap különlegességi üzletemre**, hol nagy választék áll a vevőközönség rendelkezésére szolid, szabott árak mellett.

Tisztelettel

Ujhelyi Róza

női kalap harisnya és ernyőkülönlegességi üzlete Nagyvárad, Rakóczi-ut.

zett halála mélyen sújtja Krisztik János királydaróc: plébánost, aki édesatyját vesztette az elhunytban. Az elhunyt temetése tegnap, szombaton délelőtt nagy részvét mellett ment végbe.

* **Eljegyzés.** Böszörményi Géza a Nagyváradi Takarékpénztár tisztviselője eljegyezte Jakó Danikát Derecskéről.

* **Deficit a város félévi számadásában.** Említettük már, hogy Nagyváradi város 1909. évi első hat hónapját a városi pénztár deficittel zárta. A főszámvevő most terjesztette be a félévre vonatkozó számadást, amely szerint a házi pénztár január—júniusi kezelési eredménye 20685 korona 46 fillér fedezeti hiánnyal zárul. Ez azonban még nem jelenti azt, hogy az évet is deficittel zárja a város, mert a II. félév minden valószínűség szerint kedvezővé teszi a város mérlegét. Példa erre az elmúlt év, amikor évközben nem valami kedvező volt a kezelési eredmény, az évi mérleg mégis 62,000 korona felesleget mutatott ki.

* **A vámcsontítás meggátolása.** A magyar kir. államvasutak a nagyváradi állomásra kibővítésével a bihari hágó-uti közlekedést az új vasuti felüljáróra szorította. Ez által azonban Csatárból és Hegyközpályából bejövő szekerek könnyen elkerülhetik a várost, s a vasut állomás mellett levő úton minden vámfizetés nélkül bejöhettek a városba. Mivel a vasuti felüljárót legközelebb már megnyitja az államvasut, Liszkay Béla városi fővámmellenőr erről a körülményről jelentést tett a városi tanácsnak s intézkedést kér a vámcsontítás meggátolására.

* **A szinügyi bizottság ülése.** Nagyváradi város szinügyi bizottsága szeptember hó 14-én délután 5 órakor a városházán ülést tart, amelyen a téli szezonnal kapcsolatos ügyeket tárgyalják.

x **ISKOLAI BEIRATÁSOK** meg kezdődtek, mely alkalmából ajánljuk gyermek cipők, kalapok és fehérneműek beszerzésére REICHARD áruháza céget Fő-utcán.

FOGAKAT

ép gyökerek bennhagyásával, művészi kivitelben szájpaddalás nélkül is készít **kitűnő hirtű**

FOG-technikai
termében

Nagyváradi, Kossuth-u. 2.
(Fekete Sással szemben.)

őzv. Dr. Deákné

x **Érdekes látványosság.** Mától kezdve a nagyvásár tartama alatt reggel 9-től esti 10 óráig érdekes látványosságban lesz része a város közönségének. A híres Kocka-féle Barum amerikai dupla állatsereglet lesz látható a Nagypiac-téren. Naponta 50 db idomított vadállat kerül bemutatásra két óriási vascirkuszban. párducok, medvék, 18 oroszlan, farkasok, hiénák, lovak, szarvasok, tevék s az afrikai sivatag legvérengzőbb vadjai. Naponta idomítás etetéssel egybekötve. 6 világhírű állatszédítő és állatszédítőnő fog fellépni, akik vakmerő produkciókat végeznek. Tömeges látogatást kér Kocka és Barum, tulajdonosok. E nem mindennapi látványosságra mi is felhívjuk a közönség figyelmét.

x **Telefon 897.** Az őszi ideay közeledtével van szerencsénk a n. é. vevőközönség b. figyelmét felhívni ujonnan berendezett és megnagyobbított üzletünkre, melyben berlini és párisi divat tudósításuk alapján úgy a női felöltőknél, mint a szövet és fehérnemű osztálynál a legszebb és legfinomabb áruk vannak raktárom. Mérték után megrendeléseket jutányosan eszközölünk. Tisztelettel Klein Géza és Ödön Nagyváradi Rákóczi-ut 2.

TANÜGY.

Beiratások a községi iskolákba.

Az 1909—10. tanévre befejezték az iskolákban a beiratásokat s ezután már legfeljebb egy-két elkésett tanulóval szaporodik a beiratkozott tanulók száma.

A beiratások eredménye Nagyváradon igazolta, hogy az állami iskolák felállítása dacára a községi és hitvallásos iskolákban is elég a tanulók létszáma, sőt került olyan osztály is, amely túlnépes. Ezen azonban könnyen tudnak segíteni.

A községi polgári iskolánál azonban úgy a fiú, mint a leányiskolánál, ezen tanév elején is sajnosan kellett tapasztalni, hogy Nagyváradi városa még mindig nem tesz eleget a követelményeknek s előfordult most is az, aminek egy fejlődő nagy városban nem szabadna megtörténnie, hogy t. i. a beiratásra jelentkező tanulók egy részét vissza kellett utasítani, mert ezek számára már nincs hely a községi polgári iskolákban.

A községi polgári fiúiskola I. osztályánál 85 jelentkező tanulót utasítottak el, mert nincs részükre tanterem és tanerő, újabb parallel osztályokat pedig nem állít fel a város.

A községi polgári fiúiskolából kikerült növendékeknek csak igen kis hányada megy tovább a IV. osztály elvégzésénél, hanem ipari vagy kereskedelmi pályára lép. Mindég az a panasz, hogy az iparos pályára lépők nagyobb részének nincsen meg a kellő alapképzettsége, de arra nem adunk elég alkalmat, hogy aki a polgári iskola által nyújtott képzettséget meg akarja szerezni, ezen törekvését elérhesse.

A polgári fiúiskolánál még más baj is van. A II. C.) parallel osztály felállítására nézve kimondta az iskolaszék, hogy ha elég beiratkozó jelentkezik, felállítja a II. C.) osztályt s erre nézve bejelentette a tanácsnak

hogy az ipariskolának átadott termet adják vissza s akkor tanerőről gondoskodnak. Utasította egyben az iskolaszék a polgári fiúiskola igazgatóját, hogy a II. osztályba jelentkező összes tanulókat vegyék fel, hogy lássák, szükséges-e a II. C.) osztály felállítása.

Ez meg is történt s a II. osztályba összesen 126 tanuló jelentkezett, tehát több, mint amennyit a meglevő két II. osztályba a törvény megenged. A II. C.) osztály felállítása iránt azonban nem tudnak intézkedni, mert a szükséges teremre vonatkozólag a városi tanács nem intézkedett. Különben e csekély többlet miatt nem is kell új osztály. 63 tanuló elfér egy osztályban.

Eppen ilyen baj van a községi polgári leányiskolánál, amelynél 57 beiratásra jelentkezett, tehát az összes beiratkozottak 21 százalékát visszautasították, mert nincs elég hely a számukra.

A város nem győzi az újabb terheket, pedig így is csak egy részét kell teljesítenie ez irányban a törvényes köteleességeknek, mert jó részét a tehernek már úgy is a katolikusok és az orthodox izraeliták vették át, kik iskoláikban több ezer gyermeket tanítanak.

A községi elemi és polgári fiú és leányiskolákba szeptember 10-ig 2985 tanuló iratkozott be és pedig:

A polgári fiúiskolában 476, (elutasítva lett 85. I. o. tanuló); a polgári leányiskolában: 259; (nem vettek fel hely hiánya miatt: 57 et).

Az elemi iskolákba beiratkozott:

Ritoók u. fiúiskolában	262
Széles u. „	162
Ör u. „	302
Sánc-u. „	334
Velencei „	145
Tisza Kálmán-téri leányiskolában	203
Ör-utcai „	320
Sánc u. „	323
Velencei „	103
Csillagvárosi iskolában	96

2250

A tanulóknak az egyes osztályokban való elosztása általában normális, kivételt csak a velencei leányiskola képez, hol az I. osztályba 30, a II-ikba 24, a harmadikba 25, a negyedikbe 24 tanuló van beírva. Mivel pedig az Ör-utcai leányiskola III. osztálya túlnépes, a mennyiben 80 növendék van beírva és még most is jelentkeznének beiratásokra, ez osztályt el kell választani s tanítónőt lehet bele hozni a velencei iskolától, hol osztályösszevonást lehet eszközölni, vagy az Ör-utcai leányiskolai két első osztályt kell összevonni, hol az összevonás után is csak 61 lesz a létszám.

A nagyváradi római katolikus elemi és polgári iskolákba értesítésünk szerint mintegy 2105-an iratkoztak be s ezekben a leányiskolák zsúfolva vannak, de a fiúiskolák még nem érték el a tavalyi létszámot. Különben egy új kath. fiúiskola is nyílt meg most szeptemberben, t. i. a kir. kath. tanítóképző gyakorló iskolája a Csengery-utcán.

Iskolai cipők óriási választékban igen olcsón csak

ARANYIALBERT

Telefon 512.

Fő-utcai cipőáruházában szerezhetők be.

Telefon 512.

EGYESÜLETEK.

A legényegylet tánciskolája.

A legényegylet az őszi folyamán tánciskolát tart Teleky-utca 13. számú helyiségében Antalfy Antalné, okleveles ballet és táncitanítónő vezetésével. Tudnivalók a következők: 1. A táncitanítás szept. 14-én kezdődik s nov. 21-én végződik. 2. Táncitanítás hetenként vasárnap, kedden és csütörtökön este 8-10 óráig. 3. A tánciskolába csak egyleti tagok, vagy tagnak beiratkozó ifjak s jó családból származó leányok vétetnek fel. 4. A táncitanítás kezdetén csak kezdők vehetnek részt. 5. Október 17-től ismétlők is járhatnak táncitanításra. 6. A táncitanítási díja a) kezdőknek egész időre 12 korona, melynek első fele beiratkozáskor, másik fele okt. 17-én fizetendő; b) ismétlőknek a félidőre 6 korona, mely szintén okt. 17-én fizetendő. 7. A táncitanításokon okt. 17-től látogatók is részt vehetnek, kik egy-egy alkalomra 30 fillért fizetnek. 8. Az egyleti tánciskolát kolonbál fejzi be nov. 21-én. Az egylet igazgatója ezúton hívja meg az érdekelteket az egylet őszi táncanfolyamára kérve mindkét nemű ifjuságnak minél nagyobb számban való beiratkozását s a beiratkozóknak az oktatásokon mindenkor pontos megjelenését.

IRODALOM.

☒ **Élet.** A kitűnően szerkesztett képes hetilap 37. füzetjét vettük a következő tartalommal: *Margitay Ernő: Meditazio: Vécseiné Jankovich Lujza: Az árnyék. Horváth Albert: A frankiurti »Há»ról. Sully-Pandhomme: A tejut. Zsoldos László: Gyógyóka. Hargay Sándor: Az elárvezett koponya. Várnai Sándor: Termyson költészete. Achille. Millien: Távoli harangszó. Konrádné-Kelen Jolán: A meg nem értett asszony. Gui de Maupassant: A vizen. Környet Zoltán: Álomárszágban. Kultura. Az élet.*

PÁVIRATOK.

Cook és Peary.

Newyork, szept. 11. Peary barátjait keserű csalódás érte azzal a hírrel, hogy kísérei az északi sarkon egy Hansen nevű szerencsés és négy eszkimó volt és hogy ennél fogva egyetlen fehér ember sem volt köztük. Elismerik, hogy ily körülmények között egy embernek szava egy másik fehér ember szavával szemben egyenlő értékkel bír, és hogy azok az okok, a melyeket Cook állításainak valódisága mellett földhöz, épp oly megbízhatók, vagy megbizhatatlanok, mint a Peary által fölhozott okok. Az Egyesült-Államokban napról-napra szaporodik Cook híveinek száma s ma már azt lehet mondani, hogy mind a ketten körülbelül egyforma számú hívekre számíthatnak.

Megint a japánok.

Pétervár, szept. 11. A hivatalos körök figyelmüket a kelet ázsiai események felé fordítják. A kínai japán szerződésről szóló hír komoly aggodalmat kelt, amihez még az is járul, hogy Japán titkos szerződést kötött Kinával s azt akarja, hogy Kína háborút kezdjen Oroszország ellen. Azt hiszik, hogy az orosz kormány Tokióban komoly előterjesztést fog tenni.

Szerencsétlenség a hadgyakorlaton.

Gross-Meseritsch, szeptember 11. Gross-Meseritschből jelentik nekünk: Tegnap éjjel a gyakorló téren nagy szerencsétlenség történt. A hatodik dragonos ezred az éjjelt a szabadban töltötte. Éjféltkor az ellenség lényező müködni kezdtek. A rikitó fénytől az ezred lovai megbokrosodtak és az alvó katonák fölött vad futásban elirkmodtak. Egy szakaszvezető mellkasát és bordáit benyomták tizenegy katonát veszedelmesen megsebesítettek. A lovak háromnegyed része a szélrözsa minden irányában eliramosodott. Reggel hét órakor még mindig hatvan ló hiányzott. Gross-Meseritschben tuzolt hírek voltak elterjedve, és tizenkét halottól éh harminc sebesültől beszéltek.

Az ördög menyasszonya.

Nagykároly, szeptember 11. Márk községben Kakas Mihály gazdálkodó tegnap elment az espereshez, akit arra kért, hogy leányáért, aki az ördög menyasszonya, mondjon egy misét. A leány histeriás és valószínű, hogy a cigányok hatalmába került, akik hipnotizáltak s ezen az uton Kakaséktól a leánnyal igen sok pénzt ellopattak. A leányt tegnap a temető árkában találták meg hurokkal a nyakán eszméletlenül. Az esetről a csendőrség is tudomást szerzett, mely megindította a nyomozást.

Öngyilkosság a hadgyakorlatok miatt.

Goss Meserits, szeptember 11. A gyakorlótéren múlt éjjel az a hír terjedt el, hogy Stepicki Stanisló gróf, a bécsi lovas hadosztály vezérkari főnöke öngyilkos lett, mert az általa vezetett csapat vereséget szenvedett. Stepicki, a lemergi érsek testvére, őrnagy a vezérkarban s az orosz-japán háborúban az orosz főhadiszálláson tartózkodott. Bécsből jelentik nekünk: Hogy a hadügyminiszteriumba még nem érkezett Stepicki gróf öngyilkosságának megerősítése.

A nagygyakorlatok vége.

Budapest, szept. 11. A morvaországi hadgyakorlatokon történt öngyilkosság annyira lehangolta a királyt, hogy 10 óra 20 perckor lefuvatta a nagygyakorlatot. A lefuvás után meglegedését nyilvánította az uralkodó a hadvezéreknek. A gyakorlatok után ezúttal nemadtak ki hadiparancsot.

Budapesti füzdetudósítások.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, szeptember 9.

— Délután 4 órakor. —

Buza május 1909. 50 kilogrammonként	14.35
Buza októberre	13.97
Buza ápr.	11.80
Rozs okt.	10.29
Zab májusra	—
Zab októberre	7.78
Tengeri máj. 1909	7.86
Tengeri jul.	8.05
Tengeri májusra 1910.	7.24

Értékdözsde.

— Délután 4 órakor. —

Osztrák hitelbank részvény	634.—
Osztrák magyar államvasúti részvény	736.75

Dr. VUCSKICS GYULA

NYILTTÉR.

Meghívó.

a „SERUS SPLENDOR“ énekkör és zenetársulat 1909. szept. 12-én, este háromnegyed 9 órakor a *Kereskedelmi Csarnokban*, a szegények javára tartandó nagyszabású művészi hangversenyére és színelőadására.

Műsor:

I. *Hazafias himnusz* Serustól, énekli: Kalbács Matild. Alttal és zongorával kíséri a szerző.

II. *A tilinkó szava*, salondarab Serustól, zongoráú 4 kézre játszik: Miskolczy Margitka s a szerző.

III. *Milliószor könyörögtem* . . . kezdetű népdalt (Serustól) 4 hangon zengik az énekkör tagjai:

X. Y.-né, Virágos Vilma, Kalbács Matild, Horváth Kálmán (tenor), Bányai Erzsike, Miskolczy Margitka, Pásztor Dezső, Tatay József, Puskás Jenő, Herlicska Gyula és Serus. művészi hegedűjátékkal Pásztor Dezső s zongorával a szerző kíséri.

IV. Méltóságos bártfai Glac Antal főispán-

Hölgyek figyelmébe!

Őszi és téli újdonságok párisi és bécsi különlegességek nagy halmazai állanak a t. hölgyközönség rendelkezésére.

BERGER PAULA

női kalap termében.

Nagyvárad, Bémer-tér. Moinir cukrász
mellett.

unk gyönyörű szerzeményeit: *Azt álmodtam...*
s Kedves babám... kezdetű magyar népdalait éneklő s zongorázza Serus.

V. *Jókedv* című operettből (Serustól) egy részletet zeng az énekkar. Zongorán Miskolczi Margitka, hegedűn Pásztor Dezső kíséri.

VI. Serus *Elválás* című operájából tenor hangon énekel Horváth Kálmán. Alttal és zongorával kíséri a szerző.

VII. *Eolhárfám végső akkordjai* (Serustól) című klasszikus zeneművet zongorázza a szerző.

VIII. *Volt egy idő és Fecske madár...* kezdetű mesés szép népdalokat, méltóságos *bártfai Glac* Antal főispánunk szerzeményeit, melyekben az igazi, bensőségteljes, valódi magyar dal stíljében nyer legszivhezszólóbb megnyilatkozást. Éneklő s zongorázza: Serus.

IX. *Meghalt remények ujjáéledése*. Melodráma Serustól. Szavalja a szerző s zongorán kíséri Horváth Kálmán.

X. *Álmok útján...* kezdetű népdalt (Serustól) zongorán adja elő: Virágos Vilma, hegedűn kíséri a legszebb előadással: Pásztor Dezső. A szöveget dallamban zengi a kar.

XI. *Elvek változása* című 4 felvonásos vígjátékot (Serustól), előadják a szereplő személyek Anya: Özv. Törösváry Bálintné, kitan. özvegye Kalbács Matild. Leányai: Irén

Virágos:
Vilma és Olga: *Bányai Erzsike*. Tanár: László Tihamér, *Puskás Jenő*. Haas Anton szobabérlő: *Horváth Kálmán*. Darvasi Kornélné, nagybirtokos neje: *X. Y.-né*. Kulcsár Samuné, esendő szűz: *Miskolczi Margitka*. Szobaleány, Bodrog Böske: *Serus*. Szolga: ifj. *Virágos Károly*.

A darabban szereplő magyar népdalszámokat, *Körös partja...* (Serustól) és *Fáj a szívem...* (Serustól), zongorán Bányai Erzsike saját énekkíséretével és cimbalmon Virágos Vilma játsza Serus énekével.

Jegyek *Boros Jenő* és *Sebő Imre* zeneművészek könyvkereskedésében és az esti pénztárnál 1 K 50 fill.-ért válthatók.

A PESTI HAZAI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR EGYESÜLET

-- nyeremény kötvényei --

a napi árfolyam mellett a
Központi takarékpénztárnál,
Nagyváradon kaphatók.

A nyeremény kötvények évenként 3 húzással, több fő- és mellék nyereménnyel lesznek kisorsolva, 70 évig az összes húzásokon játszanak, tehát többszöri játékoséllal bírnak.

A sorajegyekre előnyös feltételek
mellett kölcsönt nyújtunk.

Pénz.

Olesó

töketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Hazak, szőlők, földbirtokok

örök árban való *adás-vételét* vagy *bérlését* a legsikeresebb eredményre közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és financiroza.

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca.

Telefon szám 424.

27

Tisztelettel tudatjuk, hogy az
élesdi erdőseinkben

termelt tűzifa szállítását és eladását

megkeztük

s ajánljuk vagononként

és méterenként

I-ső osztályu

:: bükkhasáb tűzifánkat ::
házhoz is szállitva

Nagyobb vételnél megfelelő árengedmény!

Rendeléseket kérjük Központi
irodánkhoz (Uri utca 3. sz.)
és **Friedl és Társához** Te-
leky-u. 16. **Telefon 914.**

Telefon 814.

Élesdi Erdőipar és Koepfer-rendszerű
Fatelítő r.-t Nagyváradon.

Gyászoló közönség figyelmébe!

Mindennemü bel- és külföldi
márvány, granit és syenit **sirköveket**
a legjutányosabban

Edelstein Sámuel

sirkőraktárban

Rákóczi-ut (Fő-utca) 11. szám.

Moskovits-palotában szerezhető be.

Zárdai növendékeknek

előírás szerinti kész ruhákból, felöltőkből, harisnyákból, keztükből, téli alsóruhákból és fehérneműkből
10 százalékos engedményt nyújt a most megnyitott

BALOG és BERKES

női és gyermekfelöltők áruháza Nagyvárad, Zöldfa-u. 9. (A Zöldfával szemben)

Telefon 921.

Kérjen választékot!

ŐSZI ujdonságok

Leitner Márton

országos hírű

női divatházában

Nagyvárad, Zöldfa-utca 5.

(Saját ház)

Egyedül álló nagy választék az egyszerű kivitelűtől a legfinomabb izlésig.

Női gyapjukelmék.

Angol divat ujdonságok

Blouz és pongyola kelmék.

Kosztüm-szövetek.

Egyszínű fényposztók.

Ferdén csikozott kelmék, melyek az idei őszi divatot képviselik.

Mosó parkettek

áriási választékban.

Különleges ujdonságok selymek és diszekben. Vászoni- és asztalneműek.

Menyasszonyi kelengye 200 koronától 10000 koronáig.

Rendkívüli választék

nagy- és futószőnyegekben, ágytakarók és függönyökben. Állandó maradék vásár félárban

Olcsó szigorú szabott árak.

Helyi és vidéki telefon:
413.

Kecskeméthy István

étterme, sörcsarnoka, kávéháza, legszebb kerthelyisége **NAGYVÁRAD, KERT-UTCA.**

Naponta frissen csapolt sör, saját termései tisztán kezelt hegyi borok

Társas ebédek, vacsorák, vagy lakomák étlap szerint, vagy megállapított árak mellett elfogadtnak.

Abonensek elfogadtnak mérsékelt árak mellett

Egyben van szerencsém a vidéki utazó közönség szíves figyelmét felhívni, hogy vendég szobáimat ujjonnan berendeztem és tisztántartására különös gondot fordítok. Ugyisintén a szállóhely olcsó ár mellett szíves rendelkezésre áll.

Hol szórakozunk esténként? csak is a NEMZETI SZALLODA hűvös és kellemes kerthelyiségében. hol minden este mozgófénykép előadások tartatnak cigány zené mellett. Minden második nap teljesen új műsor.

Számos látogatást kér tisztelettel

KECSKEMÉTHY ISTVÁN

a Nemzeti Szálloda bérlelje.

Halló! Kérem a 882. számot! t. i.

Frenkel Ignác z

asztalos

Kert-utca 16. szám alatti butorraktárát, hol minden szoba- és konyha-butor raktáron van. Vesz és elad kevésbé használt butorokat. Butor tisztítást és szakzerű javításokat a legolcsóbban végez. Butorszükségletünk beszerzése öté saját érdekünkben ne mulasszuk el a fenti céget felkeresni.

Hercegh Zoltán

asztalos, Szalárdi-utca 17 ik szám.
(közel az EMKE palotához.)

Elvállal egy egyes butordarabok, mint egész lakberendezések készítését a legegyszerűbből művészi kivitelig. Műipari tervek jutányosan készíttetnek.

ANTIK BUTOROK

javítását és tisztítását szintén elvállalom, úgy a szokásos kivitelben, mint saját találmányu törv. védett fényezéssel, mely minden létező fényezést, (politurózást) lényegesen felülmul. Teljesen vizálló mattolás (matt butor fényezés) egyedüli készítője Magyarországon. — Mintákkal és részletes felvilágosítással készséggel szolgálók.

FLONTA MIHÁLY

építő vállalkozó

Telep és iroda **Percses-utca 9.**

Elvállal: templom, iskola, körjegyzőség és mindennemű magán-épület tervezését és építését.

Cement gyártmányok állandóan vannak raktáron, megrendelések elfogadtnak.

Állandó műsirkő raktár.

Költségvetéssel készséggel szolgál.

Kiadó helyiségek

nov. 1-re Teleky-utca 13. sz. alatt.

1. Nagy üzlethelyiség.
2. Egy szoba, konyha, kamarából álló lakás az udvaron.
3. Két szoba, konyha, kamarából álló lakás az udvaron.

Értekezni lehet délutánonként az egyetlen igazgatójánál: **Csengery-utca 2. szám alatt.**

ELISMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINT HETŐK.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

ELSŐRENŐ SZIVÓGÁZTELEPEK ÜZEMKÖLTSÉG. LŐERŐ ÓRÁNKINT MB. 1X-2 FILLÉR ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Amerikai higiénikus

ágytolltisztító intézet

Dr. Silvermán és Társa

Nagyvárad, Alapi-utca 2.

Elismerőleg nyilatkoztak alant nevezett szakorvosok u. m.: dr. Baróthy Ákos városi tisztí orvos, dr. Fráter Imre biharmegyei közokrházi igazgató-főorvos, dr. Fischer Imre izr. kórház főorvosa, dr. Mayer László városi tisztí orvos, stb. Képes 10 órai működése alatt 250 kgr. tisztított és sterilizált ágytollat szállítani. Az árak igen mérsékelték, amennyiben 34 fil. kilogrammjá.

ROPS

biztonsági gyors-
főző. Tűzveszély
kizárva.

**Ha felborul, elalszik. — Szesz ki
nem folyhat**

Szesz fogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cik-
keket árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk
fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentre.

ROPS Fémáru Részv. Társ.

BUDAPEST, V., Külső Váci-ut 74—52.

Helybeli elárúsító:

Tarsoly és Risztó.

Vas és rézbutorok

Rézdíszes vaságyak,
gyermek ágyak, mos-
dóasztalok, sodrony
ágy-betétek a leg-
szébb kivitelben, —
helyszűke miatt a
legolcsóbb árban
kaphatók

Kohn Adolf

vaskereskedőnél

Nagyvárad, Kossuth-u. 10.

Biró István

cipész mester

Nagyvárad, Nagyteleky-utca 38. sz.

Készít mérték után uri és női cipő-
ket, kifogástalan szabásukat. És
egyéves önkéntes uraknak min-
den fegyvernemhez cipőt, csizmát
előírás szerint legjutányosabban. —

Olcsó árak!

Pontos munka!

Hirdetések

felvételnek
a kiadóhivatalban.

S Z O L I D

B U T O R O K B A N

alkalmi bevételre eszközölhető, különösen menyasszonyi berendezésekben a Fekete Sas-palotában (a Szent
László-téri oldalon) hol a legmodernebb háló-, ebédlő- uri-szobák, szalon-berendezések, vas- és rézbutorok ::

mélyen leszállított árak mellett adatkak el.

Pártoljuk a helyi ipart!

Tanulók felvételnek

Telefon 491. szám

Eredeti saját gyártmányu ESSLINGENI FAREDONYÖK

Acéllemez görredőnyök, vasszerkezeti munkák, vasrácsok,
tűzhelyek, sirkerítések, csavarárúk, épület vasalások stb.

kizárólag **Szántó Dezső** mű- és épület lakatosnál

Sze. t János-utca 25. szám ■ Versenyképes árajánlattal szivesen szolgálók.

Pártoljuka helyi ipart

Tanulók felvételnek.

Telefon 491. szám

Iskolai idény beálltával

fedezzük szükségletünket kész fiu- és gyermekruhákban csakis

KÁLMÁN FERENCZ

férfiszabó kész ruhaáruházában

Nagyvárad, Rákóczi-ut. (Az Orsolya-zárdával szemben.)

Legjobb helyen készült munka.

Utólérhetetlen olcsó szabott árak

Apró hirdetések

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűből 8 fillér
A legkisebb hirdetés 40 fillér
 Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban: Szilágy
 — Dezső-utca 5. sz. alatt. Telefon szám 263. —

Joghallgató

keresztény családhoz nevelőnek ajánlkozik. Órákat is vállal. Haszler Kálmán Szent János-u 55.

Helybéli

fiatal keresztény fűszerkereskedő segéd, alkalmazást nyerhet Mezey János Körös-utcai üzletében.

Képes Elék

orvosi kötszerész és keztűs, Nagyvárad, Sas-szálloda. (Passage.) Készíték saját műhelyemben a legkomplikáltabb sérvekre kitűnő sérvkötőket továbbá haskötőket, gummi harisnyákat, egyenes tartókat, betegápolási cikkeket és minden e szakmába vágó munkáit a legjutányosabb árban, jóállás mellett. — Szarvasbőr-lepedőket és vánkókat, valamint mindennemű másféle szarvasbőr-munkákat is készítek a legjobb kivitelben. Késztyű tisztítást és mindennemű

Fudally Balint

készít papi, katonai, diszmagyar, sport és mindennemű urali ruhákat. Lakása Sal Ferenc-u. 14 a.

Fodrássterem.

Figyelmes kiszolgálás, polgári árak, havi és jegybérlet. Orenstein Izidor Szacsvai-utca 24.

Figyelem !!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy kert-helyiségem megnyitott. Jónás Péter vendéglős Nagyvárad-Velence pályaudvar.

Kauczi és Széles

műbutor asztalosok Körös-utca 9. Jutányos árban készítenek háló és ebédlő szoba berendezéseket.

Kávémérés.

Van szerencsém a nagy érdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Kossuth-utca 8 szám alatt kávéméreést nyitottam. Naponta friss uradalmi tej és tejtermékek. Kis kávé 7 kr., nagy kávé 9 kr. Helybéli és vidéki lapok

Csemegeszőllő!

legelősebb napiárban. Kitűnő vörösbőr, literje 32 krajcár. Meritz Magyarbodegájában, Körös-utca. javítást is felvállalok. Nők és férfiak részére külön próba-terem.

Legszebb

kivitelű nyomtatványokat a Szent László-nyomda készít. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca.

MOSKOVITS

anatomiai cipők a legjobbak.

Szives

figyelmébe ajánljuk vegyi tisztító és ruhafestő intézetünket öltönyök, női ruhák, selyem blousok, batizst ruhák, függönyök stb. tökéletes és gyors tisztítására vagy festésére. Gyász esetben ruhák soronkívül festetnek feketére. A tisztított ruhák kívánatra kijavíttatnak. Varg és Nagy műfestészeti és vegyészeti mosóintézete Nagyvárad, Szent János-utca 48. Üzlet: Fekete Sas épület. Passage 26—b. Gyűjtő telepek: Teleki-u. 24. sz. a. Hönig Albert. Színház-u. 4. sz. a. Székely Imre.

Weisz Izsó

bádogos és vízvezeték berendező, elvállal új munkát és javításokat. Kolozsvári-utca 17.

Értesítés

tisztelettel értesitem a n. é. gazda közönséget, hogy régi jó hírneven ösmert kocsigyártó műhelyemben kész kocsik is kaphatók. — Elvállalok ócska kocsik javítását, fényezését és bőrzését előnyös árak mellett a nagyérdemű gazdaközönség becses pártfogását kérve Keeskeméthy László kocsigyártó Sztaroveszki-n 27. sz. pénzügyi-palotával szembe.

Kiadó

Körös-utca 66. sz. háznál egy istálló és kocsiszín. Értekezhetni a Nagyvárad-i takarékpénztárban.

MAGYAR BANK

Részvénytársaság NAGYVÁRADON Fekete-Sas palota

ALAPTŐKE

1,000.000 korona

Elfogad betéteket,
 Előleget ad értékpapírokra,
 Elfogad letéteket őrzésre,
 Leszámitol váltókat.

Törlesztéses (amortisatis)
 :jelzálogkölesönöket:
 engedélyez házakra és vidéki birtokokra.

Tartós fűtésre legalkalmasabb és legjutányosabb tüzelő anyag a COAKS.

Meidtinger és egyéb töltőkályhák fűtésére legjobb a

g á z - c o a k s,

mert a súlyosabb és ezáltal drágább bányacoaks (Meiler-Coaks) sokkal nehezebben gyul meg. A közvetítőktől vásárolt coaks többnyire ily bányacoakssal van vegyítve és ezáltal kisebb értékű.

A coaks ára nálunk 1909. szeptember 13-tól kezdve 4 kor. 80 fill. métermázsánként.

Ha 250 kilós részletekben rendeltetik meg a coaks, akkor métermázsánként 40 fill. fuvardíjért a város belterületén ha küldjük és beraktározzuk.

Legjobb üdülőhely a Püspök (Szent László) gyógyfürdő.

(Nagyvárad mellett)

A kontinens legdusabb természetes hévíz forrása 26 C. fokú viz. Javalva: rheuma, csusz, köszvény, idegzsába, gyomor és alhasi bántalmak ellen. A legnagyobb kényelemmel berendezett nyári uszoda. Állandó uszómester. 300 hold természetes vadregényes park. A közönség rendelkezésére 127 modern kényelemmel berendezett vendégszoba. Kitűnő magyar konyha s tisztán kezelt saját termésű hegyiborok. Zenedij és curtaxe nincs. Figyelmes, pontos kiszolgálás, úgy a szobákban, mint a fürdőben és éttermekben.

Számos látogatást kér tisztelettel:

KERNÁCS JÁNOS

fürdőbérle.

Egyszeri használat meggyőz mindenkit, hogy a

Gyöngy

Szinszappan

minden vízben, akár meleg, vagy hideg, kemény vagy lágy, gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, MEGLEPŐ GYORSAN OLDJA A SZENNYET, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna, teljesen tiszta és ment maró anyagoktól.

Csodálatos tisztító erejét a nyers anyagok leggondosabb kiválasztásának köszönheti.

A Gyöngy

Szinszappan

mindig egyenlő minőségben lesz előállítva.

Használata minden tisztítási célra és mindennemű mosáshoz a legkiadósabb.

A Gyöngy

Szinszappan

minden háztartásban jelentékenyen megtakarít IDŐT, MUNKÁT és PÉNZT.

A Gyöngy

Szinszappan

a mosószappanok királya.

Elsőrendű magyar gyártmány

Készíti a

Magyar Zsirművek r. t.

Nagyváradon,

melynek városi raktárában (Zöldfa-utca) ezenkívül a mosószappanok minden faja (debreceni, szegedi, csont, márvány, legfinomabb beretvászappan stb.) valamint KÓKUSZIZSR, CSÓ és LEVESTÉSZTÁK a legkisebb mennyiség vételénél is EREDETI GYÁRI ÁRON KAPHATÓK.

ÚJ SZÜCS ÜZLET!

Szíves tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy Nagyváradon a Zöldfa passagében teljesen ujonnan berendezett modern

szücs üzletet

nyitottam, holis minden e szakmába vágó munkák saját felügyeletem alatt készülnek, u. m. gallérok, muffok, szőrme kabátok úgy ujonnan, mint átalakítást és javítást olcsón és pontosan eszközök.

Szíves megbízásokat tisztelettel kérem,

Dózsa János,
szücs mester.

Bebiztosított üzletemben szőrme téli ruhák szakszerűen kezeltetnek

Szülők figyelmébe!

Chrisztóné Dús Ilona

tulajdonát képező hatóságilag engedélyezett háztartási iskolában (Rákóczi ut 15.) folyó hó 15-étől az ugyancsak hat. eng.

kézimunka tanfolyam is

megnyitott, szakavatott, okleveles tanítónők vezetése mellett, melyre növendékek felvétetnek. A tandíj igen mérsékelt. El-sajátíthatók az összes

női kézimunkák

valamint felsőruha és fehérnemű szabás és varrás.

Növendékek felvétetnek a

főző-tanfolyamra

is a szünidőre, kik csekély havi tandíj mellett a legfinomabb sütemények, cukorkák, sülték, pástétomok, krémek, gyümölcs befőzések készítését is kényelmesen elsajátíthatják.

Vidéki növendékek

bentlakásra elfogadtatnak. Az intézetben igazi családi felügyelet és gondozásban részesülnek.

Felvilágosítást nyújt

az igazgatónő.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 15. sz.

Kalap virágok

a legfinomabb kivitelben, valódi francia rózsák a legszebb színekben, valamint präparált pálmák, disznóvénnyek és menyasszonyi koszorúk mélyen leszállított árban kaphatók Kapucinus-utca 5. sz. alatt. Régi virágok festését és frissítését jutányos áron eszközözi: REICH :: IRMA, művirágkészítő. ::

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor-ese-hólyagés
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.

Kapható Wurst József füszer-
csen ege- és ásványvíz keresked-
sél en N Várad, Rákóczi-ut 7. sz.

Tavaszi füződívat 1909-re

A m. tisztelt hölgyközönség b. figyel-
mébe ajánlom előnyösen ismert mellfűző
üzletemet, hol a fűző párisi és bécsi
modellek szerint készül. A legkényelme-
sebb, a legdivatosabb fűzők kizárólag csakis

IZSÁK LIDIA

üzletében rendelhetők meg.

Raktáron tartok fűzőket nagy vá-
lasztékban 3 koronától feljebb. Fűzők
alakítása és tisztítások olcsón és pontosan
eszközöltetnek. Szíves meghívásra szemé-
lyesen jelenek meg. Nagybecsű pártfogását
kérve maradtam

Izsák Lidia

párisi és bécsi mellfűző specialista üzlete

Nagy Sándor-utca 1. sz. a.

Szolid árak!

Külön próbatérem!

Hordók

100 literestől 800 literesig
állandóan vannak raktáron

Shemidt József

kádár mester

Nagyvárad, Körös-utca 31.

SZABÓ JÁNOS

uri divat szabó és egyenruha készítőnél
a legdivatosabb szövetek dus válasz-
tékban vannak főlhalmazva.

Modern szabás. Izléses munka.

Fő-utca, (Gerliczy-palota.)

Tanuló felvétetik.

Heiman Lipót és Társa

női és leány gyermek felöltők, gallérok, szücs és szörme-árak áruháza

==== **Nagyvárad, Zöldfa-utca 25.** =====

Telefonszám 243. _____

Telefonszám 243.

Az őszi ujdonságok és modellek
megérkeztek.

JÓBÚTOR

jutányos árban

REISZ MIKSA

==== **butorgyárában** =====
Békéscsaba. **Nagyvárad.**